

Seria: Profesorki Super-Babki
Nr odcinka: 205
Podseria: związane ze Śląskiem
Podseria: zestaw/składanka

Motto: Cudze chwalicie, swego nie znacie.

ARCHITEKTKI

Polecane/Omawiane książki:

- [1] Szymon Piotr Kubiak, Marta Leśniakowska i inni: **Architektki**. Wydawnictwo EMG¹, Kraków 2016.
- [2] Magdalena Jeleńska i Marta Jeleńska: **Zmiana perspektywy. Historie polskich architektek**, Muzeum Warszawy, Warszawa 2021.
- [3] Agata Twardoch: **Architektki. Czy kobiety zaprojektują lepsze miasta**, Wydawnictwo W.A.B., Warszawa 2022.

Bohaterkami odcinka są wybitne panie architektki. Omawiane książki są tzw. typu 'składanki', czyli publikacje, gdzie omawianych jest kilkadziesiąt lub kilkanaście postaci. Zwykle wtedy wybieranych jest kilka bohaterek. W tym przypadku skupimy uwagę się na Paniach będących równocześnie **wykładowczyniami/naukowczyniami** na politechnikach lub na uniwersytetach.

Eseista studiował na Politechnice Śląskiej² w Gliwicach (1974-1979), gmach architektury jest w centrum Kampusu. architektury to zwykle więksi luzacy, nosili prace nalepiane na ogromnych sklejkach lub kartonach, mieli zapewne piękne wizje, ale w socjalizmie nie było łatwo. 'Matematyka' (eseista i koleżeństwo) mieszkała z nimi

¹ <http://www.wydawnictwoemg.pl/ksiazki/zapowiedzi/architektura-jest-najwazniejsza2>; o wydawnictwie

² <https://www.polsl.pl/>; warto kliknąć na stronę Uczelni.

w jednym akademiku, pierwszym obok stołówki na ul. Łużyckiej. Eseista uzyskał dyplom magistra inżyniera w 'dziwnej' specjalności: *matematyka stosowana*.

Co do języka – toczy się dyskusja jak mówić o kobietach, nie wszystkie słowniki zawierają nowe słowa, eseista uważa, że niektóre nowe słowa nie są 'zdrożne'. Koleżanki i Koledzy córki z LO w Bielsku-Białej wręcz stwierdzili iż autorzy słowników nie znają języka polskiego!!!? Jak jest naprawdę? Ciekawe są programy 'niezniszczalnego' profesora Miodka, który roztkliwia się nad żywym językiem, czasami mówiąc iż decyduje (o akceptacji) 'uzus' czyli używanie. Jednak są granice – przeklinające umysłowe cizie nie są 'w stylu' eseisty.

Seria proponuje czytelnictwo, myślenie, zdobywanie wiedzy i wbijanie jej do własnej głowy w sposób łatwy, rozrywkowy i przyjemny. Zachęca też oczywiście do surfowania, do klikania. Dziś można zamówić u sztucznej inteligencji nawet przemówienie parlamentarne?! (wyczyn ze stycznia 2023), a są tacy co nie 'kumają'. Ale może lepiej wiedzieć coś/dużo samemu, czyni to człowieka bardziej odpornym na manipulacje nieznanych trolli i cybernetyków społecznych.

W odcinku będzie omówiona tylko książka [3], sądząc po tytułach [1,2] muszą idealnie pasować do odcinka, zapewne są niezwykle ciekawe. Generalnie polecane **książki** nie są powszechnie dostępne w bibliotekach. Jak już w innych odcinkach wspomniano, iż z książek typu 'składanki' wybierane są przykładowe Bohaterki związane zawodowo z uczelniami, instytutami naukowymi i przemysłowymi, te które zdobyły stopień naukowy doktora, ewentualnie wyróżniono je tytułem Doctor-a Honoris Causa.

Książka [3] ma 320 stron, średnio twarde, a jednak giętke okładki (cienki karton). Papier jest gruby. Nie ma zdjęć, są rysunki – portrety bohaterek oraz pewnych dzieł architektonicznych - schematycznie. Rozdziały – to rozmowy w dwie, trzy lub cztery Heroiny. Wstęp zaczyna się tak: „Ta książka powstała ze złości” – tego jeszcze nie było!! O co chodzi? Autorka jak pisze – iż po 17 latach pracy zawodowej (projektantki, ekspertki, nauczycielki akademickiej) – ma wrażenie/przekonanie iż kobietom jest trudniej w tym zawodzie. Książka kończy się spisem Bohatek wraz z ich notatkami biograficznymi – same Panie decydowały czy używać feminatywów czy nie.

Pani **AGATA TWARDOCH** autorka książki urodziła w Zabrze w 1980 roku. Jest polską architektką i urbanistką, doktorem habilitowanym nauk technicznych, profesorką

w Katedrze Urbanistyki i Planowania Przestrzennego na Wydziale Architektury **Politechniki Śląskiej**. Jest członkinią Towarzystwa Urbanistów Polskich.

Ukończyła studia na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej w 2004r., tytuł pracy magisterskiej: *Modelowe struktury zamieszkania na poziomie socjalnym, w kontekście europejskim*. Praca została wyróżniona i brała udział w finale Konkursu im. Zbyszka Zawistowskiego na Dyplom Roku. W 2010r. obroniła doktorat napisany pod kierunkiem Profesora Zbigniewa Józefa Kamińskiego³ zatytułowany: *Problem dostępnego budownictwa mieszkaniowego, na wybranych przykładach*. Podano odniesienie do strony uczelnianej pana profesora, można doczytać czym się zawodowo zajmuje.

W toku studiów Bohaterka brała udział w warsztatach projektowych np. OSSA⁴ 2001, 2002, 2003, a także w Niemczech w Aachen w 2004 roku. Wspólnie z **Ewą** Twardoch i Martą Gocek prowadziła autorską pracownię architektoniczną 44STO⁵ w Gliwicach – eseista podaje jeden klik/link: <https://44sto.pl/projekty-skwer-nad-dts-w-gliwicach>; a na stronie jest wiele przykładów realizacji (!!)

Uzyskała habilitację się w 2020 roku na Politechnice Gdańskiej. Eseista uzyskał doktorat na Politechnice Gdańskiej (1990), a zatem mieliśmy czasem wspólne drogi. Autorka pisze iż w świecie architektury liczy się NAGRODA PRITZKERA⁶ – do roku 2020 uzyskały ją (tylko) trzy kobiety: 2004 – Zaha Hadid, 2020 – japoński duet SANAA (Pani Kazuyo Sejima) oraz w 2017 trio architektów z Panią Carme Pigem Barcelo⁷.

Wracając do komentarzy – w grupie eseisty na Matematyce Stosowanej było 2/5 koleżanek, prawie połowa. W kadrze mieliśmy kilka Pań Profesor np.: Janinę Śladkowską-Zahorską⁸, Olgę Macedońska-Nosalską⁹, Annę Pazdur¹⁰ i kilka innych.

³ <https://omega.polsl.pl/info/author/PSLff7e77826b974aaba157553a7870be8c/>; o Panu Profesorze promotorze doktoratu;

⁴ <https://centrala.net.pl/workshops/>; OSSA = Polish Association of Architecture Students

⁵ <https://44sto.pl/>; strona firmy; warto kliknąć – jest lista realizacji!!!

⁶ https://pl.wikipedia.org/wiki/Nagroda_Pritzkera; w Wikipedii – jest lista LAUREATÓW!!!! Z zdjęciem portretowym oraz fotografią dzieła.

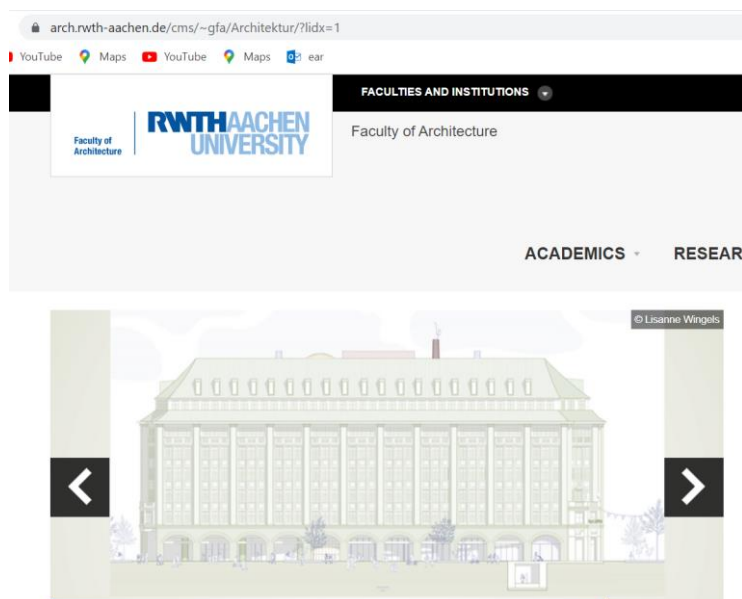
⁷ Zapewne po katalońsku – dlatego nie Carmen - https://es.wikipedia.org/wiki/Carme_Pigem; można poczytać w Wikipedii, może z Katalonii?

⁸ https://pl.wikipedia.org/wiki/Janina_%C5%9A%ADkowska-Zahorska; o wybitnej pani profesor, mąż był uczniem Banach, też matematyk.

⁹ <https://www.polsl.pl/rms/wydzial/profesorowie-honorowi/prof-olga-macedonska-nosalska/>; informacja o pani profesor.

¹⁰ <https://fizyka.polsl.pl/index.php/pl/o-instytucie/zaklady/zaklad-geochronologii-i-badan-izotopowych-srodowiska/111-anna-pazdur/>; o osiągnięciach pani profesor.

Ich dziedziny to: analiza zespolona, algebra i fizyka (badania izotopowe). Dziś Politechnika Śląska należy do „TOP 10”, najlepszych polskich uczelni badawczych. Wracamy do książki, po wstępie mamy podrozdział „O rozmowach” – jest w książce 19 rozmów z 24 kobietami. Rozdziały – rozmowy podzielono na grupy: I Miasta, II Budynek, III Obok oraz IV Słowa.

Aachen ma jedną z najlepszych uczelni technicznych (RWTH) w Niemczech

Sprawa języka poruszana jest w rozmowie z Panią dr ANNA CHROMIK¹¹ z Uniwersytetu Pedagogicznego z Krakowa, przed I rozdziałem – to jakby ‘wprowadzenie’. Wypowiada się też Pani DIANE DAVIS¹² - urbanistka, socjolożka z USA. Autorka stwierdza iż obecnie w Gliwicach na Architekturze **studentki stanowią 80%** wszystkich uczących się. Czy tak samo jest na Harvardzie?? Profesor Davis nie udziela odpowiedzi w procentach, ale stwierdza iż zachodzi podobna tendencja. Dalej mówi o badaniach w Ameryce Łacińskiej – gdzie jest inny model społeczny – czy wszędzie musi być tak samo?? Eseista był mile zdziwiony, gdy w wakacje spotkał panią architekt z Buenos Aires, byliśmy razem w Muzeum Chopina w Warszawie, gdzie do biletu dołożono koncert pianistyczny. Była pierwszy raz w Polsce, powiedziała iż jest

¹¹ <https://kla.up.krakow.pl/en/anna-chromik-2/>; interlokutorka.

¹² <https://www.gsd.harvard.edu/person/diane-davis/>; pani profesor z USA. Są linki do innych stron – między innymi transportu miejskiego – eseista nie lata, nie jeździ samochodem – wszędzie korzysta z transportu publicznego – np. system kolejek w Berlinie ma ponad 300 stacji, Londyn 270 stacji (https://pl.wikipedia.org/wiki/Lista_stacji_metra_w_Londynie;) lista stacji w Londynie ze zdjęciami.

przeszczęśliwa, że jej wybór Polski przekroczył na plus, wszelkie oczekiwania, które miała. Rozmawialiśmy po hiszpańsku, choć ona znała też angielski.

Wracając do Pani Profesor **DIANE DAVIS** – cytat z Jej strony uniwersyteckiej: <<Her books include *Transforming Urban Transport* /with Alan Altshuler/ (Oxford University Press, 2018), *Cities and Sovereignty: Identity Conflicts in the Urban Realm* (Indiana University Press, 2011), *Discipline and Development: Middle Classes and Prosperity in East Asia and Latin America* (Cambridge University Press, 2004; named **the ASA's 2005 Best Book** in Political Sociology), *Irregular Armed Forces and their Role in Politics and State Formation* (Cambridge University Press, 2003), *Urban Leviathan: Mexico City in the Twentieth Century* (Temple University Press 1994; Spanish translation 1999).>>. Zatem na rynku amerykańskim, w prestiżowych oficynach wydała kilka prestiżowych/fachowych książek. Generalnie jest kimś super wybitnym.

Dr inż. Arch. **MONIKA ARCZYŃSKA**¹³ – jest kolejną rozmówczynią. Pracuje na Politechnice Gdańskiej. Tam studiowała, ale także na Uniwersytecie Technicznym w Utrechcie (Niderlandy), ponadto okresowo działa w Dublinie (Irlandia). W Utrechcie zdobyła drugi dyplom – na temat „kwartał mieszkaniowy w Amsterdamie z mieszkaniem adaptowanymi do zmieniających się potrzeb użytkowników”. Przed wyjazdem do Irlandii nasza Bohaterka pracowała dwa lata w Polsce. Okazuje się iż w Irlandii wtedy był boom budowlany, pracowała tam 7 lat, a potem jeszcze 3 lata zdalnie z Gdańska.

Wniosek, trzeba znać języki obce np. angielski, poza tym gdy się ma wykształcenie – wierzyć w siebie. Eseista dzięki programowi Erasmus prowadził zajęcia w wielu krajach, a w Niemczech oraz Finlandii kończące się ocenami/egzaminami, w Finlandii jedyny raz w życiu na poziomie doktorskim. W tej grupie, rzeczywiście byli super zdolni i pracowici studenci, w innych razach nie zawsze, nie wszyscy. Eseista spotykał profesorów Polaków na wielu uczelniach m.in. w Finlandii, Niemczech, Wielkiej Brytanii oraz Hiszpanii. Wszędzie byli cenionymi pracownikami, zatem w Polsce można zdobyć wykształcenie na „światowym” poziomie. Wracając do Bohaterki – znalazła się w zespole projektującym m.in. Wielkie Muzeum

¹³ <https://pg.edu.pl/p/monika-arczynska-479354>; o rozmówczyni.

Egipskie¹⁴ w Kairze. Następnie prowadziła projekt Narodowego Centrum Sztuki Współczesnej¹⁵ w Moskwie – str. 45: „Do tego projektu **musiałam nauczyć się języka**”. Zapewne mówi o swoim mężu Łukaszu – oboje obronili doktoraty. On z kolei był na rocznym stypendium w MIT w USA. Wrócili do Polski. Nasza Bohaterka pracuje naukowo i dydaktycznie na Politechnice Gdańskiej. Dalej też pracują w pracowni architektoniczno-urbanistycznej. Jedno z pytań na stronie 50: „co z tą kreatywnością? Jak ją wyzwolić?” W tym wypadku chodzi o firmę architektoniczną – nie jest łatwo to wyjaśnić, warto mieć ‘giętką’ strukturę, zespoły, współpracować, inspirować, odkrywać – kreatywność to totalna tajemnica – choć istnieje TRIZ stworzona przez Altschulera – teoria rozwiązywania twórczych zadań/problemów. Książek się nie streszcza – warto poklikać na projekty Bohaterki (i współpracowników) w Internecie.

Generalnie wszystkie Bohaterki tej książki są wspaniałe, ale eseista zawsze odsyła czytelników do oryginału – na tym polega idea serii – coś niecoś powiedzieć, a bywalcy portalu sami zadecydują czy czytać oryginał.

Ostatnia omawiana POSTAĆ to **Pani Profesor Karolina Częczek¹⁶**, rozdział nosi tytuł: „Nowy Świat”, zamieszczony na stronach 110-123. Z notki biograficznej dowiadujemy się iż pracuje w biurze „Only If Architecture” z **siedzibą w Nowym Jorku**. Jest (jak pisze) wykładowcą na Wydziale Planowania Przestrzennego i Krajobrazu na University of Pennsylvania¹⁷ oraz na Wydziale Architektury na Yale University¹⁸. Ten drugi uważany za jeden z lepszych na świecie. Poniżej podano link do JEJ ponadgodzinnego wykładu/rozmowy w dziennikarzem!! Eseista był tylko w Rosji oraz Europie Zachodniej i Wschodniej. W Wielkiej Brytanii

¹⁴ https://pl.wikipedia.org/wiki/Muzeum_Egipskie_w_Kairze#Wielkie_Muzeum_Egipskie; w Wikipedii podają iż miało być otwarte w 2022r. <https://sukces.rp.pl/miejsca/art37723301-egipt-otwiera-jedno-z-najwiekszych-muzeow-na-swiecie-budowa-trwala-20-lat>; jednak przesunęło się na 2023r.

¹⁵ <https://www.artmajeur.com/pl/magazine/2-wiadomosci-o-sztuce/otwarcie-ogromnego-nowego-centrum-sztuki-wspolczesnej-w-moskwie-rzut-kamieniem-od-kremla/330847>; w centrum Moskwy. <https://www.maxfliz.pl/blog/moscow-museum-of-modern-art-muzeum-z-designem,1454#>; zdjęcia. <https://mmoma.ru/en/>; o MUZEUM po angielsku.

¹⁶ <https://www.architekturaibiznes.pl/en/karolina-check-10-questions,21723.html>; PONAD GODZINĘ WYWIADU – warto posłuchać = podcast – głos oraz obraz.

//szczególnie polecany link =====
<https://www.vogue.pl/a/architektka-karolina-czeczek-wybiera-ulubione-perelki-designu>; portal VOGUE, Pani Karolina Częczek sugeruje/zestawia perełki designu.

¹⁷ <https://www.upenn.edu/>; strona uniwersytetu.

¹⁸ <https://www.yale.edu/>; Yale Uni. Webpage.

w Strathclyde University w Glasgow (stypendium TEMPUS), University on Newcastle upon Tyne (konferencja naukowa) oraz UCL w Londynie (wizyta prywatna, zorganizowana przez prof. T.J.F. Graya z Glasgow). Uniwersytety są w jakiś sposób połączone z historią danych krajów, są w różnych aspektach różne od polskich. Wiele krajów zachodu udziela stypendiów dla studentów z Indii, Afryki, Chin lub co najmniej chętnie ich rekrutuje. Oczywiście wykłady są po angielsku. Zatem taka uczelnia to zwykle tygiel narodów. Aby choć trochę ich naśladować musiałaby być (w Polsce) toki studiów po angielsku – tak się wydaje eseiście. Nasze rankingi uczelni (światowe) nie są wysokie, ale absolwenci bez trudu podejmują pracę w dowolnym miejscu na świecie – pracę w zawodzie wyuczonym w Polsce. Eseista kiedyś spotkał w pociągu rodzinę z Iranu (na trasie Budapeszt-Wiedeń), okazało się iż rodzice z córką przylecieli do syna, który studiuje stomatologię na Węgrzech, po angielsku. Podsumowali – będzie miał dyplom z „unii”, a jest taniej niż w Londynie (wtedy jeszcze UK należało do naszej „unii”).

Wracając do Bohaterki, doświadczenie zawodowe (architekta) Pani Karolina Częczek zdobywała w Office for Metropolitan Architecture (OMA) w Rotterdamie oraz Hongkongu. Na stronie Uniwersytetu w Yale (<https://www.architecture.yale.edu/faculty/1093-karolina-czczek>;) czytamy iż ma dwa dyplomy architekta z Politechniki Krakowskiej oraz

pk.edu.pl/index.php?lang=en

Gmail YouTube Maps YouTube Maps ear

THE RESULTS OF THE EVALUATION OF SCIENTIFICS ACTIVITIES

scientific category **A**
in seven disciplines

A+ scientific category in Architecture
and Urban Planning discipline

Cracow University of Technology is one of the best universities in Poland

Politechnika Krakowska – kierunek ARCHITEKTURA ma najwyższą ocenę w ewaluacji krajowej (ministerialnej); ojciec eseisty zdobył tam dyplom magistra inżyniera mechanika

właśnie w Yale University (magister, master MArch). W krótkim wywiadzie w omawianej książce Heroína opowiada o pracy w różnych biurach architektonicznych. „Nie pracujemy dla nagród, ale gdy się one pojawiają – bardzo nas to cieszy” – wyróżniono całe biuro z Nowego Jorku (str. 114, nazwy nagród), a także kilka projektów, nad którymi pracowała. W przypadku „Only If” jedno z 50 najlepszych biur zajmujących się ‘architekturą wewnątrz’. Oprócz realizowanych prac – ideą jest propagowanie osiągnięć poprzez udział w event-ach np. biennale urbanistyczne w Shenzhen w 2018 r. gdzie Jej biuro przygotowało wystawę „Irregular Development”. Nasza Bohaterka uczestniczyła w wystawie prac **JADWIGI GRABOWSKIEJ-HAWRYLAK** w Nowym Jorku. Dalej Artystka opowiada o tym wydarzeniu. Z Wikipedii:

<<Jadwiga Grabowska-Hawrylak (ur. 29 października 1920 w Tarnawcach, zm. 4 czerwca 2018 we Wrocławiu) – architektka polskiego modernizmu, związana z Wrocławiem, członkini Stowarzyszenia Architektów Rzeczypospolitej Polskiej (1951). Brała udział w odbudowie wrocławskich zabytków, projektowała szkoły, osiedla, domy jednorodzinne, także centra handlowe, ośrodki wypoczynkowe i świątynie. Była pierwszą kobietą, która uzyskała dyplom na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej (1950), a także pierwszą laureatką Honorowej Nagrody SARP (1974r.)>>.

→ ↻ thuringen-entdecken.de/w/frauen-am-bauhaus

mail YouTube Maps YouTube Maps ear

English

For culture vultures For history fans For nature lovers For curious people

Thüringen -entdecken.de

Women at the Bauhaus

The forgotten women of Modernism

The Bauhaus, the most influential art school of the early 20th century, was shaped by all sorts of different characters. But the figures usually associated with it, such as Walter Gropius, Henry van de Velde and Wassily Kandinsky, are invariably men. So what about the women? Although they made up around one third of Bauhaus artists and designers their role at the school has been largely neglected.

Muzeum Bauhaus-u w Weimarze w Niemczech, eseista wybiera się tam za kilka dni

Mimo początkowej „złości” – powstała książka o wielkich osiągnięciach polskich architektek, które ‘jak po maśle’ osiągają wyżyny profesjonalności.

Warto przeczytać, warto poznać wszystkie Heroiny i ich osiągnięcia o zasięgu światowym.

Warto zapamiętać choć tych kilka nazwisk wymienionych w eseju. Internet to narzędzie, które może być źle i dobrze wykorzystane, a będzie dobrze gdy **wysłucha się** wywiadu z Panią Karoliną Częczek korzystając ze wskazanego linku.

Książki koniecznie do przeczytania, wszystkie wywiady, choć eseista nie do końca się zgadza z niektórymi rozważaniami.

LINKI I PUBLIKACJE

<https://www.morizon.pl/blog/najlepsi-polscy-architekci/>;

//kilkudziesięciu słynnych polskich architektów

<https://culture.pl/pl/artykul/od-brazylia-po-katar-najciekawsze-projekty-polskich-architektow-genialne/unikalne-realizacje-na-calym-swiecie>

///”Cudze chwalicie, swego nie znacie”

https://archirama.muratorplus.pl/lifestyle/panie-architekt-ktore-zmienily-swiatowa-architekture-5-najlepszych-kobiet-architektow-na-swiecie,70_4856.html;

5 najsłynniejszych na świecie Pań architektek.

<https://viva.pl/ludzie/newsy/ewa-kurylowicz-wywiad-z-magazynu-uroda-zycia-97687-r1/>; wywiad z Panią Ewą Kuryłowicz (rozd. Strona 124 „Pionierka”).

<https://culture.pl/pl/artykul/przewodnik-po-polskiej-architekturze>; portal CULTURE.

<https://zpe.gov.pl/a/wazne-dziela-architektury-polskiej-do-xix-wieku/Dk7LYkaGU>; Portal Rządowy.

<https://architektura.muratorplus.pl/>; informacje z portalu MURATOR-plus.

<https://www.architekturaibiznes.pl/en/architecture/category/the-best-polish-architecture>; dalsze informacje.

<https://www.nck.pl/szkolenia-i-rozwoj/projekty/kongres-kultury/aktualnosci/polska-architektura-na-forum-miedzynarodowym-ewa-kurylowicz>; Ewa Kuryłowicz – opinie/uwagi.

<https://trojka.polskieradio.pl/artykul/3109042,plebiscyt-polska-architektura-xxl-podsumowanie-roku-2022-w-naszej-architekturze>; AUDYCJA W POLSKIM RADIO o konkursie architektonicznym.

[https://sklep.beczmania.pl/pl/p/Maria-i-Kazimierz-Piechotkowie.-Wspomnienia-architektow/6585;](https://sklep.beczmania.pl/pl/p/Maria-i-Kazimierz-Piechotkowie.-Wspomnienia-architektow/6585)

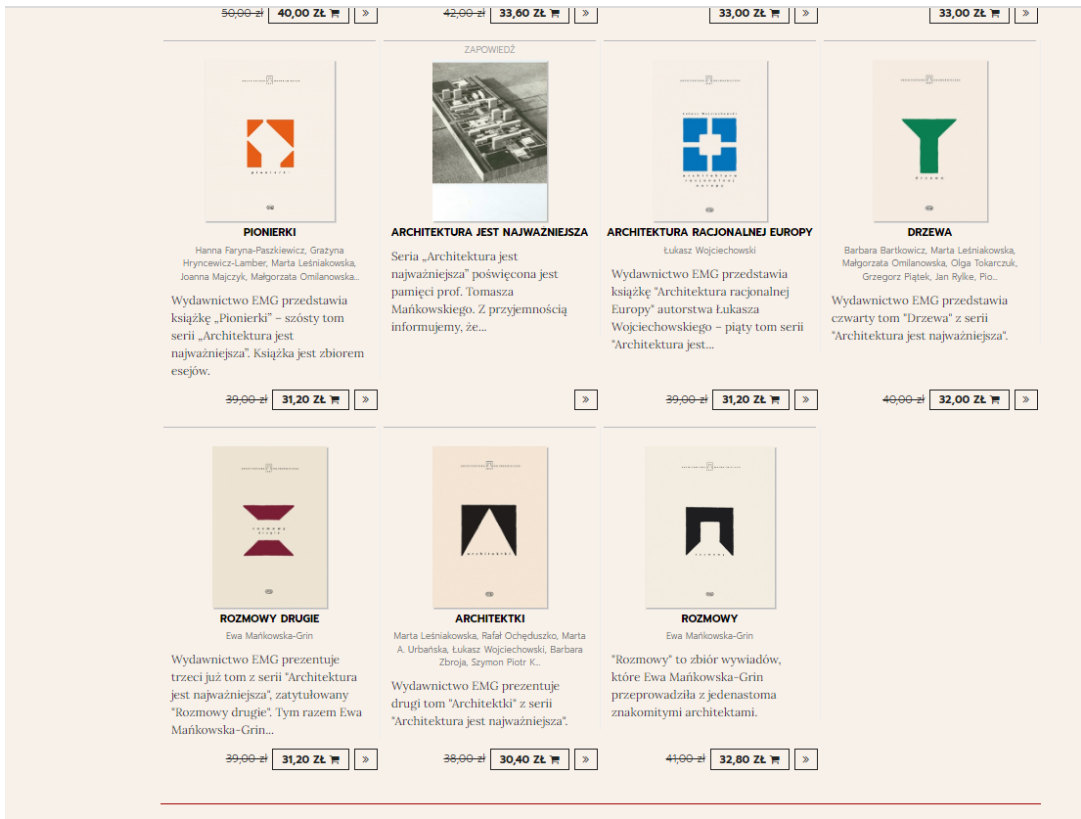

Maria i Kazimierz Piechotkowie. Wspomnienia architektów, Dom Spotkań z Historią. O Warszawie w czasach PRL-u.

ZDJĘCIA PRZY OKAZJI

wydawnictwoemg.pl/ksiazki/serie/architektura-jest-najwazniejsza

YouTube Maps

Seria książek o architekturze

Strefa Pasażera x Pionierki (ebook) - Wydawnictwo: x +

← → ↻ Not secure | wydawnictwoemg.pl/ksiazki/novosci/pionierki-ebook

Gmail YouTube Maps YouTube Maps

KSIĄŻKA DOSTĘPNA W FORMIE EBOOKA NA STRONIE WOBLINK.

Książka „Pionierki” – szósty tom serii „Architektura jest najważniejsza” już dostępny w wersji cyfrowej. Książka jest zbiorem esejów.

„Pionierki” to odpowiedź na życzenia czytelników serii „Architektura jest najważniejsza”. Po wydaniu drugiego tomu, zatytułowanego „Architektki”, wydawnictwo EMG spotkało się z wieloma głosami proszącymi o kontynuację tematu udziału kobiet w tworzeniu polskiej kultury architektonicznej. „Pionierki” to zbiór esejów o prekursorach urbanistyki i architektury nowoczesnej Polski. O kobietach zapomnianych w tych dziedzinach, choć to one przyczyniły się do ich rozwoju: Annie Ptaszyckiej, Wandzie Krahelskiej, Wandzie Melcer, Gizelli Marguliesównie i Teresie Chmurze-Pełech.

Seria jest dedykowana pamięci zmarłego w 2012 roku prof. Tomasza Mańkowskiego, architekta i pedagoga.

Pionierki (ebook) - wznowienie
 Autorzy: Hanna Faryna-Paszkiewicz, Grażyna Hryncewicz-Lamber, Marta Leśniakowska, Joanna Majczyk, Małgorzata Omilanowska, Grzegorz Piątek, Agnieszka Tomaszewicz
 Seria: Architektura jest najważniejsza, tom VI
 str. 184
 Format: EPUB, MOBI
 Wydawnictwo EMG, Kraków 2020

POWIĄZANE Z KSIĄŻKĄ

NAJWAŻNIEJSZA

NOWOŚĆ

BUDOWANIE ŚWIATA. WOKÓŁ TWÓRCZOŚCI TOM
 Michał Wiśniewski

Mamy zaszczyt poinformować, że w 10. rocznicę śmierci profesora Tomasza Mańkowskiego – architekta i pedagoga, ukazała się poświęcona mu...

50,00 zł **40,00 zł**

Wpisz tu wyszukiwane słowa

22°C 14:51 01.08.2022

e-book – o pionierkach architektury

POLITECHNIKA ŚLĄSKA w Gliwicach

Biblioteka

Widok na patio w zespole budynków Wydziału Architektury

Wydział Architektury – ostatni po lewej

Uroczy pasaż wzdłuż budynku głównego

Budynek Rektoratu – w tym skrzydle mieściło się Studium Języków Obcych

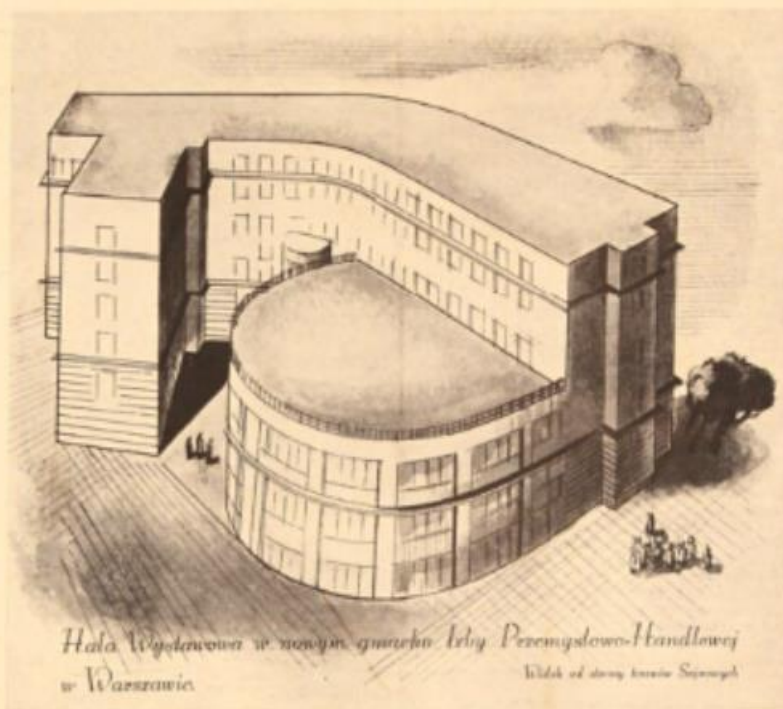
Narodowe Archiwum Cyfrowe

Pani Profesor Halina Skibniewska – Słynny Architekt

300

**WYSTAWA
NOWOCZESNY SKLEP DETALICZNY**

**ARCHITEKTURA WNEŹRZA
15.V – 30.VI.1939**

**ARCHITEKTURA WNEŹRZA
15.V – 30.VI.1939**

WYSTAWA URZĄDZANA JEST PRZEZ TOWARZYSTWO WYSTAW GOSPODARCZYCH Z INICJATYWY ZAKŁADU ARCHITEKTURY POLSKIEJ I HISTORII SZTUKI POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ – STUDIUM WNEŹRZ I SPRZĘTU. ODBĘDZIE SIĘ W NOWOWYBUDOWANEJ HALI WYSTAWOWEJ IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W WARSZAWIE, UL. WIEJSKA 10 (WIEŚCIE OD UL. SENACKIEJ)

KOMITET HONOROWY WYSTAWY

MINISTER PRZEMYSŁU I HANDLU
ANTONI ROMAN

MINISTER WYEMAN RELIGIYNICH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO
PROF. WOJCIECH ŚWIĘTOSŁAWSKI
PREZES ZWIĄZKU IZB PRZEMYSŁOWO-HANDLOWYCH
INŻ. CZESŁAW KLARNER

PREZES ZWIĄZKU IZB RZEMIEŚLNICZYCH
ANTONI SNOPCZYŃSKI

PREZYDENT M. ST. WARSZAWY
STEFAN STARZYŃSKI

REKTOR POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ
PROF. DR JÓZEF ZAWADZKI

PREZES NACZELNEJ RADY ZRZESZEN KUPIECTWA POLSKIEGO
HENRYK BRUN

KIEROWNIK ZAKŁADU ARCHITEKTURY POLSKIEJ
I HISTORII SZTUKI POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ
PROF. DR OSKAR SOSNOWSKI

Zwiedzamy WYSTAWY STOLICY

Delegatura Ligi Pop. Turystyki przy udziale Dyr. Okr. Kolei Państw. w Poznaniu organizuje od 16–18 czerwca br. **POCIĄG POPULARNY** (wagony turyst. z miejscami do leżenia)

z Poznania do WARSZAWY

NA WYSTAWY: „Nowoczesny Sklep Detaliczny – Architektura Wnętrza“ i „Świat Kobiety“

Poznań odj. 16. VI. 39 około godz. 22³⁰
Poznań przyj. 19. VI. 39 około godz. 7⁰⁰

Postoje: Swarzędz, Kostrzyn, Września, Strzałkowo

CENA BILETU
14.90

Uczestnicy korzystają:
1. z wyjątkowych wagonów turystycznych z miejscami do leżenia
2. z bezpłatnego wstępu na zwiedzanie Wystawy „Nowoczesnego Sklepu Detalicznego”
3. z bezpłatnej informacji kwaterekowo-turystycznej

Karty kontrolne sprzedają kasjery kolejowe i biura podróży „Orbis” i Wagon-Lite/Coak w Poznaniu

W razie braku minimum pociąg zostanie odwołany

Wydawnictwo Ligi Pop. Turystyki "WARSZAWA 1938"

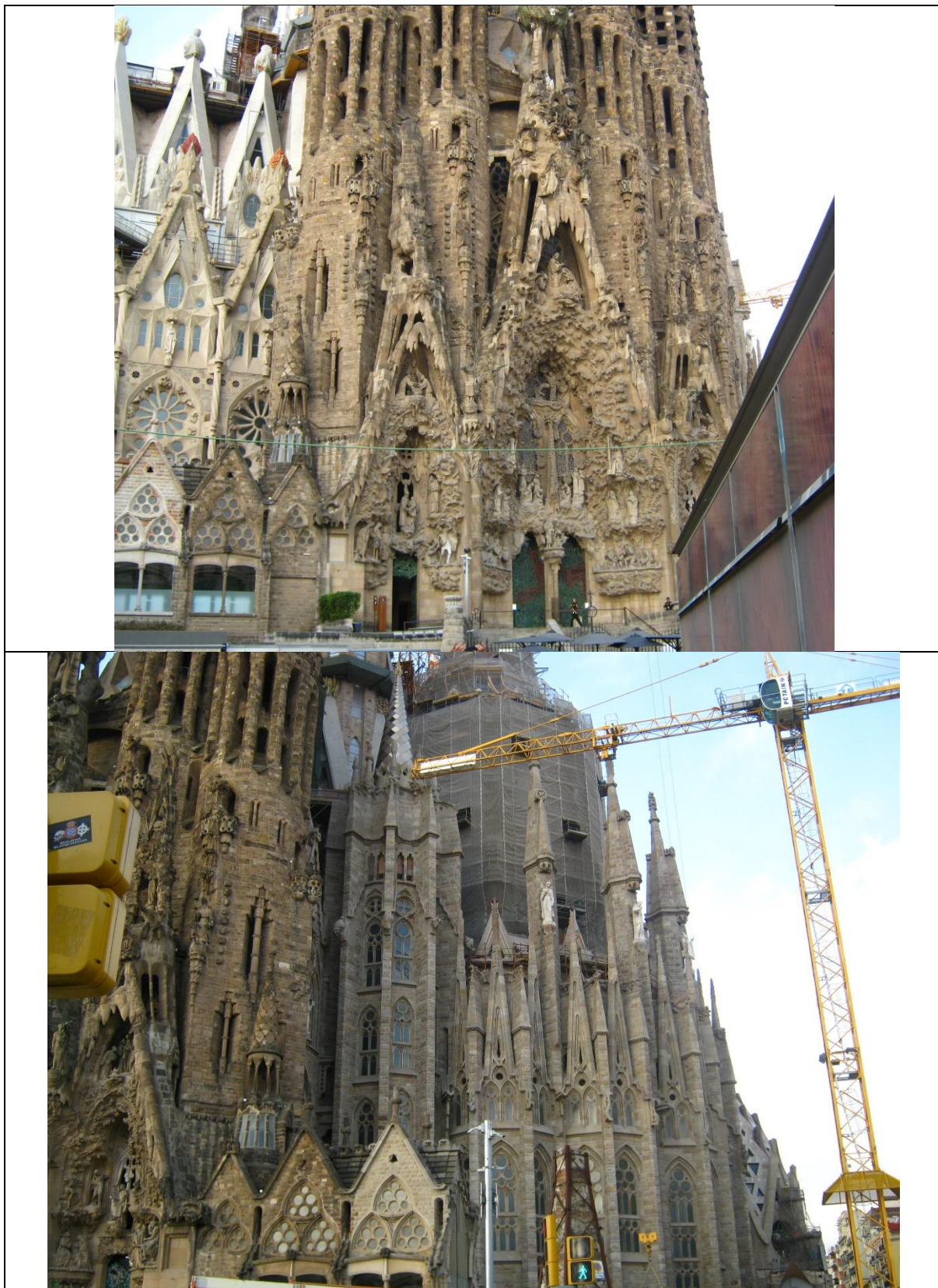
KATALOG
WYSTAWY
ARCHITEKTURY, WNETRZ
OTOCZENIA CERRCOWEM
1912 - KRAKÓW - 1912
CZERWIEC
PAŹDZIERNIK

Rok 1912!!!

Jednak zdjęcia z innych krajów – w podanych linkach i o naszych/polskich można przeczytać

Barcelona – Sagrada Familia projekt Gaudiego

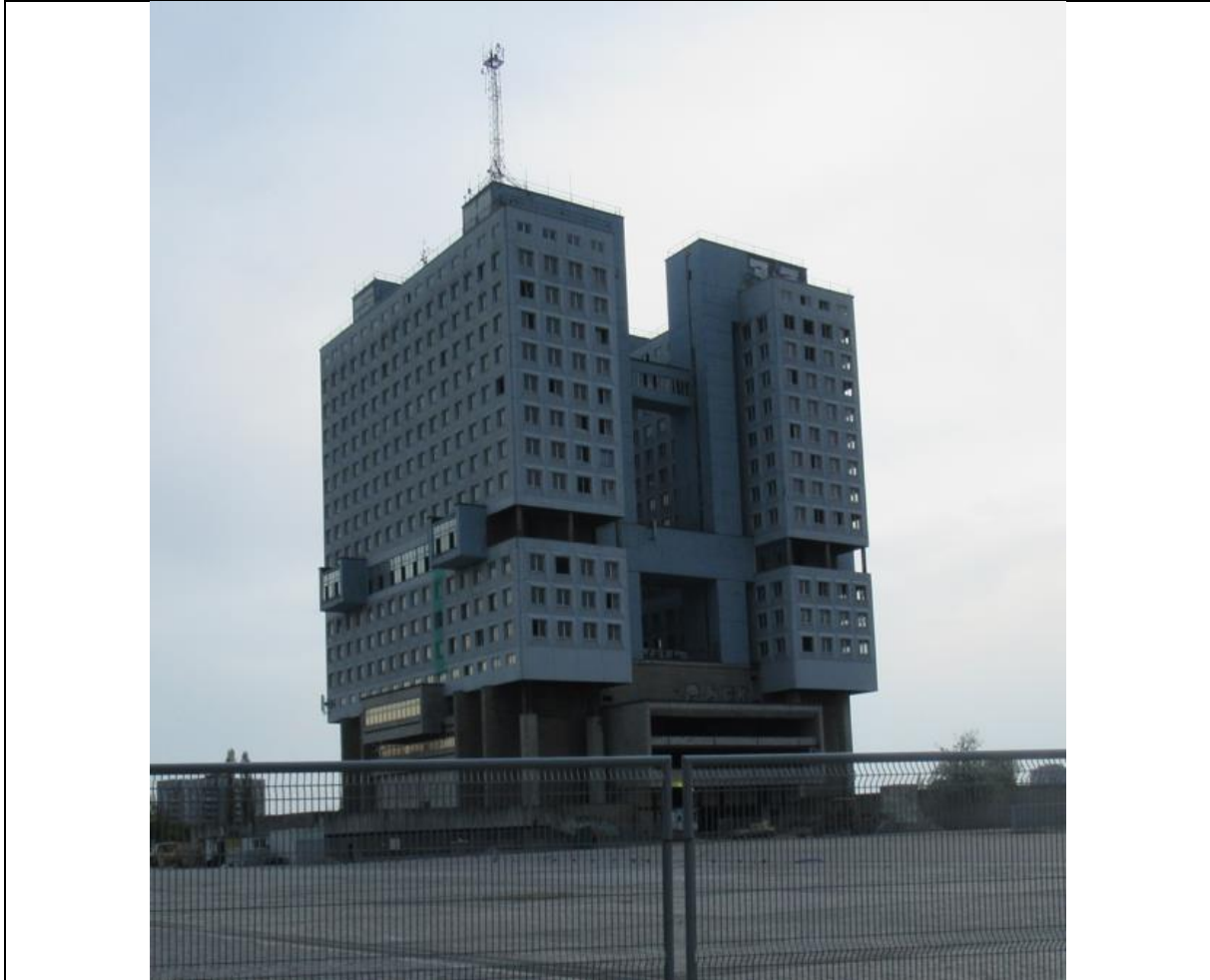

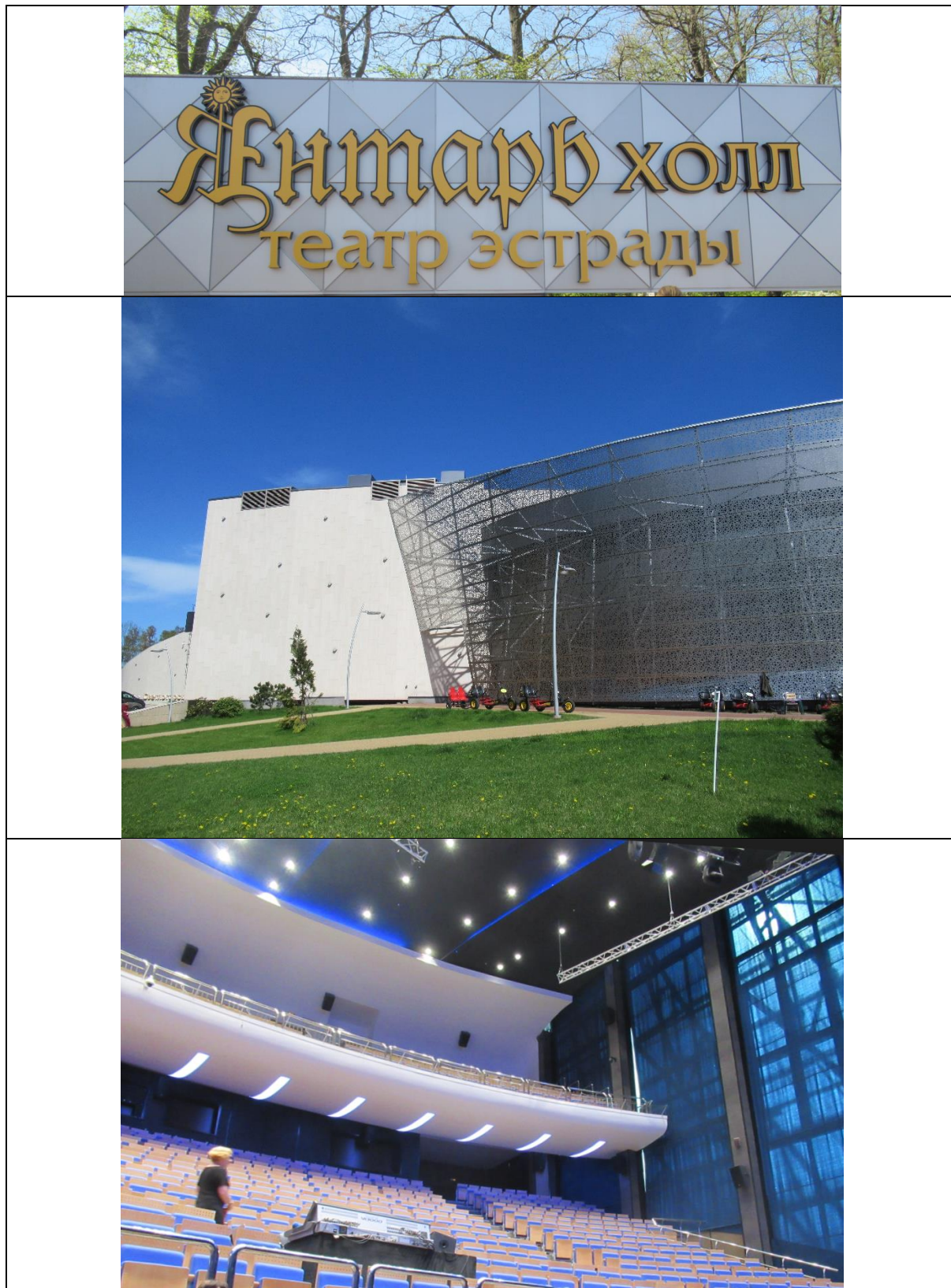
Gdańsk

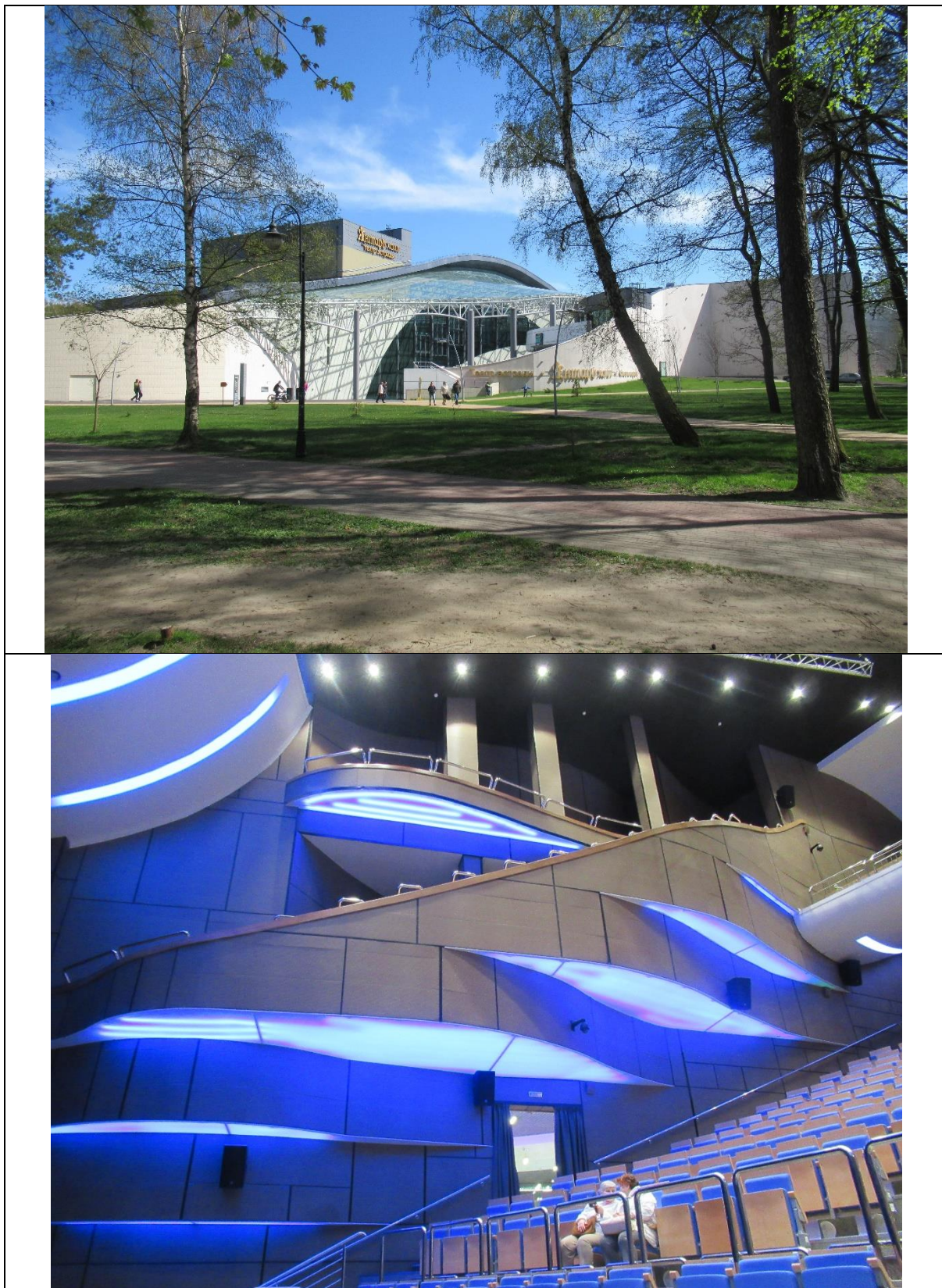

Królewiec (Rosja)

Mittweida – Saksonia - Niemcy. Według eseisty – ciekawa przebudowa starego plus otoczenie przyrodą /polecaną w 1912r. w Krakowie – plakat powyżej/

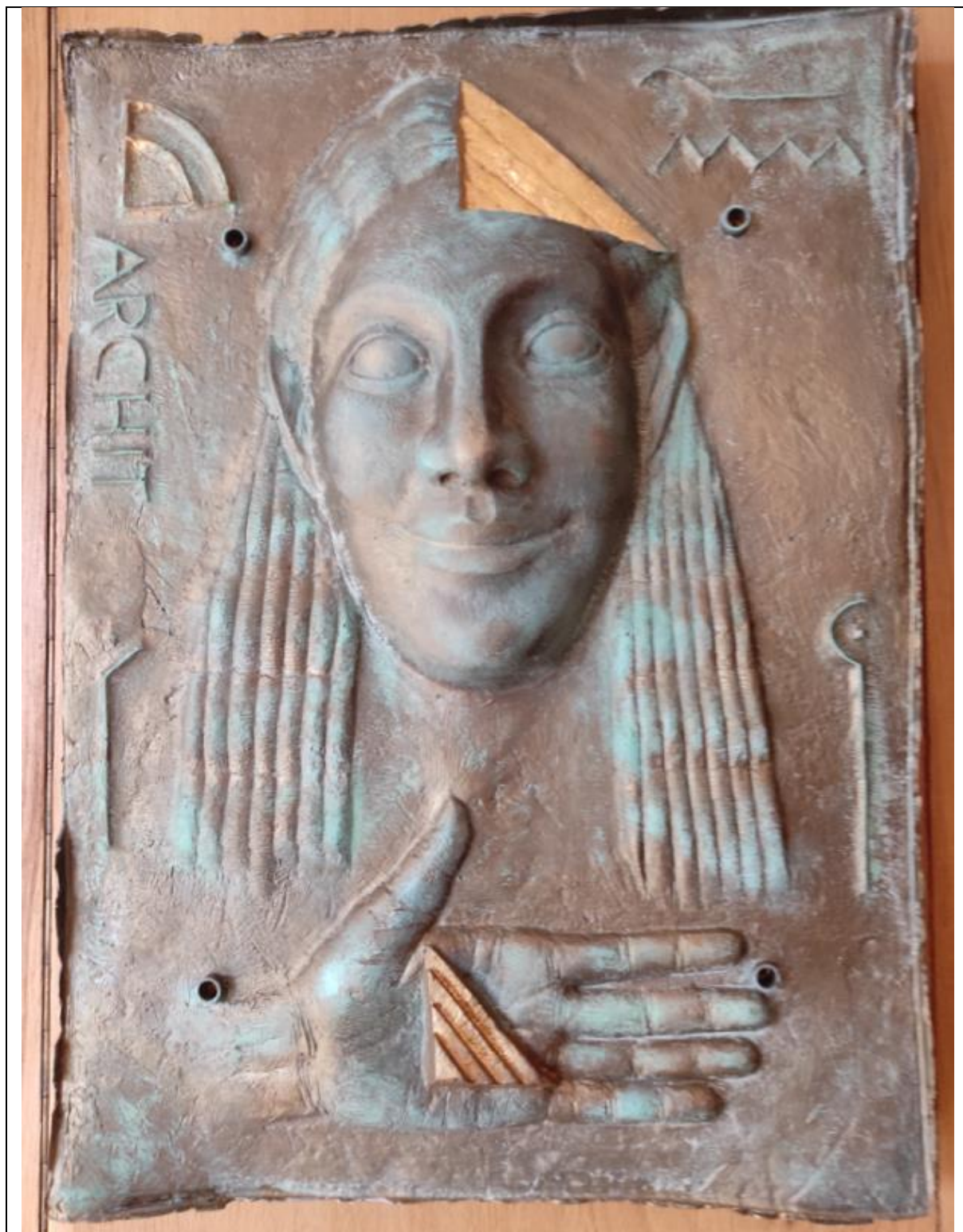

TYCHY

Zdjęcia wykonał eseista Stan Zawiślak oraz z zasobów Internetu – strony www i NAC.

DODATEK SPECJALNY

HALINA SKIBNIEWSKA

/na podstawie Wikipedii/

W 102 rocznicę urodzin

Halina Skibniewska z domu Erentz (urodziła się 10 stycznia 1921 w Warszawie, zmarła 20 kwietnia 2011 tamże). To pokolenie „Kolumbów”.

Z portalu CULTURE:

<< Halina Skibniewska w 1948 roku skończyła studia na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej (które zaczęła w czasie II wojny światowej, gdy **nauka odbywała się w podziemiu**). Zaraz po studiach trafiła tam, gdzie większość warszawskich architektów w tych pierwszych powojennych latach: do **Biura Odbudowy Stolicy**, instytucji zajmującej się dźwiganiem z ruin i budowaniem na nowo stołecznego miasta. W BOS poznała też przyszłego męża, Zbigniewa Skibniewskiego. Jednocześnie za sprawą swojego profesora, **Romualda Gutta**, zaczęła pracę na macierzystej uczelni; Skibniewska była asystentką Gutta zarówno na Politechnice, jak i przy projektach, które realizował. >>

Wojna poprzesuwała życiorysy polskim naukowczyniom, kto policzy te straty, zakazano Polakom się uczyć !!!!!!!!!!!!!

Karierę zawodową kończyła jako profesor doktor inżynier architektury. Zrealizowała (wraz z mężem) wiele genialnych projektów w Warszawie.

Była też działaczką państwową, posłanka na Sejm PRL IV, V, VI, VII i VIII kadencji, w latach 1971–1985 **wicemarszałek Sejmu** V, VI, VII i VIII kadencji.

Laureatka nagrody Jana Pawła II, za pomoc represjonowanym w stanie wojennym. Socjalistyczne sejmy nie pracowały tak intensywnie jak obecnie, nie było „izby przemyślenia” – Senatu.

Architektki

EDMUND OBIĄŁA

/na podstawie Wikipedii/

Edmund Obiąła (urodzony 9 lutego 1946r.) - polski inżynier budownictwa, projektant i budowniczy obiektów sportowych. Pracował m.in. nad stadionem olimpijskim w Sydney, brał także udział w pracach przy nowym stadionie Wembley w Londynie.

Stadion w Sydney ma zasuwany dach - zapewne jeden z pierwszych. Wydaje się, że PAN OBIĄŁA, jest jednym z najśłynniejszych (najbardziej znanym, światowej klasy) architektów **o polskich korzeniach, wykształconych w Polsce.**

Ukończył Wyższą Szkołę Inżynierską w Bydgoszczy oraz Politechnikę Poznańską, potem rozpoczął przewód doktorski na Politechnice Wrocławskiej. Wyjechał z Polski do Australii w 1981. Eseista urodził się w Bydgoszczy. Ojciec piszącego pracował na bydgoskich uczelniach technicznych jako starszy wykładowca. Nasz najlepszy znajomy pracował na Wydziale Budownictwa. Dziś ta uczelnia nosi nazwę Politechnika Bydgoska.

Narodowe Archiwum Cyfrowe

W Australii pracował - między innymi - przy budowie takich obiektów jak Parramatta Stadium, Sydney Football Stadium (wówczas największy w Australii). W 1994r. wygrał konkurs na projekt stadionu, głównej areny planowanych na **2000 Letnich Igrzysk Olimpijskich**. Dwie kuzynki eseisty z rodzinami mieszkają w Sydney, to ich nowy homeland (patrz zdjęcia z odcinka 33/32/).

Edmund Obiała w uznaniu swych zasług został mianowany attaché olimpijskim przy Komitecie Organizacyjnym Igrzysk Olimpijskich w Sydney. W 1999r. został dyrektorem naczelnym budowy nowego stadionu Wembley. Po dwóch latach, na skutek problemów organizacyjno-finansowych Obiała porzucił firmę, ale wrócił w 2006, w charakterze doradcy Ministerstwa Sportu i doprowadził budowę do końca w 2007r.

Linki:

[https://polskaswiatu.pl/edmund-obiala-australia/;](https://polskaswiatu.pl/edmund-obiala-australia/)

<https://pomorska.pl/kolejne-stypendia-edmunda-obialy-dla-uczniow-z-gminy-zlotniki-kujawskie-wyroznieni-zdjecia/ar/c1-16289623>; donator nagród dla uczniów z Jego rodzinnej okolicy.

[https://www.bydgoszcz.pl/miasto/wyroznienia-i-nagrody/bydgoskie-autografy/edmund-obiala/;](https://www.bydgoszcz.pl/miasto/wyroznienia-i-nagrody/bydgoskie-autografy/edmund-obiala/) //można kliknąć na jego autograf w Bydgoszczy

<https://www.money.pl/archiwum/wiadomosci/arttykul/absolwent;politechniki;poznanskiej;wyremontuje;slynn;a;opere;w;sydney,166,0,867494.html>;

//dalsze plany zawodowe Architekta